

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
Termín začiatku a ukončenia PPK	október 2024
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	február 2025
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	apríl 2025
2. Definovanie problému	
V aktuálne platnej právnej úprave absentuje výslovná všeobecná úprava poskytovania ochrany sudcom zo strany Policajného zboru v prípadoch vykonávania jednotlivých procesných úkonov mimo budovy súdu, ktorými môžu byť napríklad ohliadka, či vzhliadnutie účastníka konania, o ktorého statuse súd koná. Z tohto dôvodu je potrebné tento problém riešiť precizovaním právnej úpravy ochrany života a zdravia sudcov pri výkone ich funkcie tak, aby boli vytvorené riadne legislatívne predpoklady pre poskytovanie tejto ochrany. Návrhom zákona sa taktiež zabezpečí vytvorenie predpokladov pre riešenie situácií, ktoré negatívne ovplyvňujú fungovanie súdov spôsobených dočasnou absenciou zákonného sudcu alebo dočasnou preťaženosťou súdov využitím hosťujúceho sudcu nielen na okresnom súde, ale aj na krajskom súde a správnom súde formou dočasného pridelenia. Návrh zákona je pokračovaním legislatívneho procesu LP/2024/41, ktorého predmetom bol návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. V priebehu legislatívneho procesu Súdna rada Slovenskej republiky prijala tri uznesenia (č. 473/2023, č. 60/2024 a č. 82/2024), ktorými predložila ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky návrh na zmenu a doplnenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších nad rámec návrhu zákona LP/2024/41. Predkladateľ si tieto návrhy osvojil a zaradil ich do návrhu zákona. Rovnako tak predkladateľ reflektuje aj ďalšie požiadavky aplikačnej praxe týkajúce sa postavenia sudcov a fungovania súdov. Tieto zmeny a doplnenia pôvodného návrhu zákona spĺňajú svojím charakterom podstatné zmeny v návrhu zákona, a preto predkladateľ predkladá návrh zákona do pripomienkového konania opätovne.	
3. Ciele a výsledný stav	
Z hľadiska vecného zamerania možno ciele predkladaného návrhu zákona zhrnúť nasledovne:	
Návrh zákona precizuje právnu úpravu ochrany života a zdravia sudcov pri výkone ich funkcie tak, aby boli vytvorené riadne legislatívne predpoklady pre poskytovanie tejto ochrany. Taktiež sa navrhuje zavedenie právnej úpravy využitie hosťujúceho sudcu nielen na okresnom súde, ale aj na krajskom súde a správnom súde, a to na základe dočasného pridelenia. Touto zmenou sa zabezpečí vytvorenie predpokladov pre riešenie situácií spôsobených dočasnou absenciou zákonného sudcu alebo dočasnou preťaženosťou súdov, ktoré negatívne ovplyvňujú fungovanie súdov. V tejto časti návrh zákona reaguje na uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 473/2023.	

Okrem uvedených otázok návrh zákona rieši aj niektoré požiadavky aplikačnej praxe týkajúce sa právnej úpravy vykonávania hodnotenia sudcov ustanovené v § 27a nasledujúcich zákona (postavenia hodnotiacich komisií, ich členov, organizácie atď.). V tejto časti návrh zákona reaguje na uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 60/2024.

Návrh zákona reaguje taktiež na uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 82/2024, ktorým sa precizuje právna úprava obsadzovania voľných miest sudcov na okresných súdoch.

Ďalším zámerom je zjednotiť dĺžku právnickej praxe ako podmienky pridelenia a preloženie sudcu na súd vyššieho stupňa.

V rámci kariérneho postupu sa navrhuje upustiť od vykonávania psychologického posúdenia ako povinnej súčasti výberového konania.

V oblasti sociálneho zabezpečenia sudcov sa navrhuje zavedenie inštitútu odmeny.

V oblasti disciplinárneho konania sa navrhuje posilnenie apelačnej zásady vo význame pripustenia odvolania proti každému rozhodnutiu disciplinárneho senátu. Súčasne sa navrhuje, aby senát, ktorú koná a rozhoduje o odvolaní bol sedemčlenný. Taktiež sa zavádza podmienka výkonu príslušnej funkcie v trvaní 10 rokov pre zaradenie sudcu do disciplinárneho senátu, resp. do sedemčlenného senátu.

V rámci organizácie a správy súdov sa navrhuje v rozpočtovej oblasti zaradiť Mestský súd Košice do pôsobnosti Krajského súdu v Košiciach.

4. Dotknuté subjekty

Sudcovia, okresné sudy, mestské sudy, krajské sudy, správne sudy, Najvyšší správny súd, Najvyšší súd, prokurátori, súdni exekútori, notári, policajný zbor

5. Alternatívne riešenia

Nulový variant. Zachovanie aktuálneho stavu prehĺbi súčasný stav dočasnej absencie zákonného sudcu alebo situáciu dočasnej preťažnosti súdov a zabráni odbornejšiemu a plynulejšiemu zabezpečeniu výkonu súdnictva. Nevykonaním navrhovaných právnych úprav by taktiež absentovala výslovná všeobecná úprava poskytovania ochrany sudcom v prípadoch vykonávania jednotlivých procesných úkonov mimo budovy súdu príslušným útvarom Policajného zboru.

Žiadne alternatívne riešenia neboli posudzované z dôvodu, že výsledkom odborných konzultácií sa navrhované riešenie javí najvhodnejšie pre riešenie situácií, ktoré negatívne ovplyvňujú efektívne fungovanie súdov.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☒ Áno ☐ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:
Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 570/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a rozsah náhrady zvýšených výdavkov sudcu pri dočasnom pridelení, pri výkone sťaže a pri preložení na súd vyššieho stupňa.

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

☐ Áno ☒ Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúmanie účelnosti

Preskúmanie účelnosti navrhovaného predpisu bude vykonávané každých päť rokov po nadobudnutí jeho účinnosti, pričom sa budú zohľadňovať praktické skúsenosti jeho adresátov. Základným indikátorom bude najmä spätná väzba dotknutých subjektov (uvedených v bode 4), súčasne sa bude vyhodnocovať vzájomná súvislosť medzi nadobudnutými poznatkami a ich uplatnením v aplikačnej praxi.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy ☐ Pozitívne ☐ Žiadne ☒ Negatívne

z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Áno	☒ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☒ Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno		☒ Nie
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Áno		☒ Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe			
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
10. Poznámky			
11. Kontakt na spracovateľa			
JUDr. Andrea Ščevíková, sekcia legislatívy, referát všeobecnej legislatívy, email: andrea.scevikova@justice.sk tel.: + 421 2 888 91 448			
12. Zdroje			
Predkladateľ čerpal pri príprave návrhu zákona z podkladov spracovaných Súdnou radou Slovenskej republiky, z interného zisťovania, ako aj z požiadaviek aplikačnej praxe.			
13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 195/2024 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)			
☐ Súhlasné ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☒ Nesúhlasné			
Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:			
NÁVRH ZÁKONA, KTORÝM SA DOPĽŇA ZÁKON Č. 385/2000 Z. Z. O SUDCOCH A PRÍSEDIACICH A O ZMENE A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV V ZNENÍ NESKORŠÍCH A KTORÝM SA MENIA A DOPĽŇAJÚ NIEKTORÉ ZÁKONY			

I. Úvod: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky dňa 18. októbra 2024 predložilo na PPK materiál pod číslom legislatívneho procesu LP/2024/41: „Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony“. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré nie sú rozpočtovo zabezpečené.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

V doložke vybraných vplyvov Komisia odporúča prepracovať časť 2. Definovanie problému. Uvádzaný text nijakým spôsobom nepopisuje problémy, ktoré má predkladaný materiál riešiť.

V bode 4. "Dotknuté subjekty" doložky vybraných vplyvov je potrebné uviesť všetky osoby (právnické aj fyzické), ktoré sú predloženým návrhom dotknuté a tiež všetky ovplyvnené orgány verejnej moci.

V doložke vybraných vplyvov Komisia odporúča prepracovať časť 5. Alternatívne riešenia. Nie je dostatočné uviesť v tejto časti iba „Nulový variant“, ale potrebné je tento nulový variant popísať spolu s tým prečo je problematický. A takisto pokiaľ neboli uvažované ďalšie alternatívne riešenia, tak je potrebné zdôvodniť prečo.

V bode 8. "Preskúmanie účelnosti" doložky vybraných vplyvov je potrebné uviesť informácie v bode 8 doložky vybraných vplyvov v súlade s povinnými obsahovými náležitosťami pre tento bod doložky vybraných vplyvov ustanovenými v bode 8 časti II. Obsahové požiadavky doložky Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.

Odôvodnenie: Povinnými obsahovými náležitosťami bodu 8 doložky vybraných vplyvov podľa bodu 8 časti II. Obsahové požiadavky doložky Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov sú: termín (čas), po ktorom predkladateľ plánuje vykonať preskúmanie účelnosti predkladaného materiálu a kritériá (indikátory), na základe ktorých sa preskúmanie zrealizuje a ktoré si stanoví predkladateľ podľa charakteru upravovanej problematiky. Odporúča sa, aby indikátory boli zvolené tak, aby umožňovali preskúmanie účelnosti a účinnosti predkladaného návrhu vychádzajúc z jeho cieľov (výsledného stavu). Pri (budúcom) preskúmaní účinnosti a účelnosti sa hodnotí najmä: existencia problému, kvôli ktorému bolo opatrenie vytvorené; splnenie cieľov (dosiahnutie výsledného stavu); súlad skutočných vplyvov s predpokladanými vplyvmi a výskyt neočakávaných vplyvov.

V časti 11. Kontakt na spracovateľa Komisia odporúča doplniť telefonický kontakt. Komisia tiež odporúča doplniť aj časť 12. Zdroje – odkiaľ predkladateľ čerpal, uviesť zdroje, čísla a fakty.

Odôvodnenie: Uvedené časti je potrebné popísať v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, sú povinnou súčasťou Doložky vybraných vplyvov.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Všetky vplyvy na rozpočet verejnej správy vyplývajúce z návrhu Komisia žiada zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutých kapitol na príslušný rozpočtový rok, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet.

Komisia žiada materiál prepracovať. Doložku vplyvov ako aj analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy Komisia žiada upraviť tak, aby z nich nevyplýval rozpočtovo nekrytý vplyv. Komisia zásadne nesúhlasí s predložením návrhu zákona do ďalšieho legislatívneho procesu v prípade, že nekryté vplyvy budú nad rámec aktuálneho vládou schváleného návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027.

K sociálnym vplyvom

Komisia považuje za potrebné v bode 9 doložky vybraných vplyvov namiesto žiadnych sociálnych vplyvov označiť pozitívne sociálne vplyvy predloženého materiálu a vypracovať analýzu sociálnych vplyvov s kvalitatívnym a kvantitatívnym zhodnotením sociálnych vplyvov, ktorá sa tak stáva povinnou súčasťou predloženého materiálu. Zároveň je potrebné túto skutočnosť zohľadniť aj v informácii o vybraných vplyvoch uvedenej vo všeobecnej časti dôvodovej správy. Pozitívne sociálne vplyvy vyplývajú z návrhu na zabezpečenie práva sudcu na ochranu jeho osoby aj v prípade vykonávania úkonu súdu mimo budovy súdu; zavedenie právnej úpravy využitia hosťujúceho sudcu nielen na okresnom súde, ale aj na krajskom súde a správnom súde, a to na základe dočasného pridelenia, čím sa majú vytvoriť predpoklady pre riešenie situácií spôsobených dočasnou absenciou zákonného sudcu alebo dočasnou preťaženosťou súdov a tieto predpoklady majú pozitívne ovplyvniť fungovanie súdov; posilnenie apelačnej zásady v oblasti disciplinárneho konania vo význame pripustenia odvolania proti každému rozhodnutiu disciplinárneho senátu (tieto opatrenia je potrebné hodnotiť v bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov). Pozitívne sociálne vplyvy vyplývajú tiež z návrhu na doplnenie nových paušálnych

náhrad a zavedenie odmien (tieto opatrenia je potrebné hodnotiť v bode 4.1 analýzy sociálnych vplyvov). Analýzu sociálnych vplyvov je potrebné vypracovať tak, aby pri hodnotenom návrhu opatrenia bol zrejmý jeho konkrétny opis, vplyv (pri porovnaní navrhovaného opatrenia so súčasným právnym stavom), špecifikácia dotknutých skupín a kvalitatívne a kvantitatívne zhodnotenie sociálneho vplyvu.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamená zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

Vyjadrenie MS SR: Pripomienky komisie k doložke vybraných vplyvov boli z formálnej stránky a z vecnej stránky zapracované. V ostatných častiach MS SR naďalej trvá na znení materiálu tak ako je predkladaný.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. LP-2023-594 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: